

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 5052/23
7.5.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Јелене Стевановић, председника већа, Радмиле Радић и Иване Марковић Радојевић, чланова већа, у парници тужиоца "ProCedit bank" а.д. Београд, ул. Милутина Миланковића бр. 17, против туженог АА из ..., кога заступа пуномоћник Никола Премовић, адвокат из Београда, Булевар Михајла Пупина бр. 165а, ради дуга, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Вишег суда у Панчеву П 21/23 од 22.6.2023. године, исправљеном решењем истог суда П 21/23 од 31.3.2025. године, у седници већа одржаној дана 7.5.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Панчеву П 21/23 од 22.6.2023. године, исправљена решењем истог суда П 21/23 од 31.3.2025. године.

Образложење

Побијаном пресудом, исправљеном решењем истог суда П 21/23 од 31.3.2025. године, ставом првим изреке, одбијен је предлог туженог за враћање у пређашње стање због пропуштеног припремног рочишта од 13.4.2023. године. Ставом другим изреке, одређено је да остаје на снази решење о извршењу Основног суда у Панчеву Иив 139/2022 од 8.6.2022. године, у делу у којем је обавезан тужени, као извршни дужник, да намири новчано потраживање тужиоца као извршног повериоца у износу од 23.987.146,29 динара, са затезном каматом у складу са Законом о затезној камати почев од дана 22.12.2021. године па до коначне исплате као и трошкове извршног поступка у износу од 56.240,00 динара, на текући рачун број ... са позивом на број ... код "ProCedit bank" а.д. Београд. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 97.500,00 динара.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавио тужени, побијајући је у целисти, и то због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене

материјалног права. Трошкове другостепеног поступка није тражио.

Испитујући правилност првостепене пресуде на основу члана 386 Закона о парничном поступку – ЗПП-а (“Службени гласник РС” бр.72/11, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23-др.закон), Апелациони суд у Београду је нашао да је жалба туженог неоснована.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка, из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности. Изрека првостепене пресуде је јасна, разумљива и непротивречи сама себи и разлозима пресуде, као ни доказима који се налазе у спису и садржи јасне, потпуне и довољне разлоге о свим битним чињеницама, тако да се њена законитост и правилност са сигурношћу може испитати па не стоје наводи из жалбе туженог којима се указује на учињену битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, између тужиоца "ProCredit bank" а.д. Београд и Привредног друштва "...", кога заступа тужени АА из ..., као корисника, дана 18.8.2017. године закључен је уговор о револвинг кредитној линији број ..., по ком уговору је банка одобрила кориснику кредит који се исплаћује у траншама у укупном износу од 200.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате сваке појединачне транше. Кредит је одобрен на рок од 12 месеци, рачунајући од датума закључења уговора па до протеча наведеног периода, а на дан у месецу престанка права коришћења који одговара датуму закључења уговора, док се отплата врши у динарској противвредности по средњем курсу НБС важећем на дан плаћања месечне обавезе. Корисник кредита је у обавези да редовно измирује обавезе преузете уговором, а у супротном пада у доцњу, банка задржава право да једнострано раскине уговор, у ком случају доспева за наплату целокупан износ са свим каматама и осталим споредним потраживањима, при чему банка може да искористи сва средства која су дата као обезбеђење уговора о кредиту до коначне отплате дуга. Уколико корисник не извршава своје обавезе у року и на начин дефинисан уговором дужан је да банци плати законску затезну камату, а на укупан износ доспеле обавезе са уплатом са којом је корисник каснио за сваки дан закашњења у односу на рокове и начин утврђен уговором. Наведеним уговором о кредиту уговорено је више инструмената обезбеђења његовог уредног измирења, па је корисник обавезан да преда сопствене бланко менице потписане од стране корисника, сопствене бланко менице потписане од стране жиранта и уговор о јемству, а који чине саставни део уговора. Уговорено је да бланко менице, које су дате као средство обезбеђења, банка електронски попуњава са клаузулом без протеста, а овлашћено лице корисника својеручно потписује и оверава печатом корисника, који је сагласан да банка као менични поверилац, може поунити бланко менице које су дате као средство обезбеђења уговора и у њих унесе битне састојке у складу са уговором, Истог дана 18.8.2017. године, између тужиоца, као повериоца, и туженог као јемца закључен је уговор о јемству број ... те се овим уговором тужени као јемац платац обавезао да ће износ сваке транше са припадајућим каматама и осталим споредним потраживањима вратити повериоцу у складу са уговором о револвинг кредитној линији број ..., чији је саставни део уговора о јемству, обавезујући се да повериоцу одговара као и главни дужник целокупном својом имовином, као и да одговара за целу обавезу дужника према повериоцу до његовог потпуног обештећења.

Чланом 3 предметног уговора о јемству уговорено је да као средство испуњења обавезе по уговору тужени предаје тужиоцу једну сопствену бланко меницу, коју банка електронски попуњава са клаузулом "без протеста" а јемац својеручно потписује, као и да је тужени јемац сагласан да банка као менични поверилац може попунити бланко менице које су дате као средство обезбеђења и у њих унети битне меничне састојке у складу са условима предвиђеним овим уговором. Уговор о јемству потписан је од стране јемца, дужника и овлашћеног лица банке. Тужилац је послао дана 29.03.2018. године Привредном друштву "... и туженом АА обавештења, у којима је наведено да су дана 18.8.2017. године закључили уговор о револвинг кредитној линији, тј. уговор о јемству, да клијент касни са уплатом сваке појединачне месечне рате чиме су се стекли услови за једнострани раскид уговора о кредиту те их обавештавају да је дана 28.3.2018. године једнострано раскинут уговор о револвинг кредитној линији број ..., да на дан раскида уговора укупан дуг по закљученом уговору износи 203.999,22 евра, те да им банка оставља накнадни рок од осам дана од дана раскида уговора да уплате целокупан износ дуга у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан уплате, а да ће у супротном банка покренути судски поступак на основу предатих сопствених бланко меница или активирати преостала средства обезбеђења. Тужени је у складу са закљученим уговором о јемству дана 18.8.2017. године потписао меницу серије бр. ..., па како на дан 21.12.2021. године потраживање тужиоца према Привредном друштву "... из ... по уговору о револвинг кредитној линији бр... од 18.8.2017.године износи 23.987.146,29 динара, меница је на овај износ и попуњена од стране банке 21.12.2021.године. Меница је потписана од стране туженог као трасанта и садржи клаузулу без протеста, а у меницу су унети сви битни менични елементи у складу с условима предвиђеним у основном уговору и уговору о јемству. Дуг по закљученом уговору о револвинг кредитној линији није исплаћен од стране дужника Привредног друштва "...', ни од стране јемца АА.

Имајући у виду утврђено чињенично стање, првостепени суд је ставом првим изреке одбио као неоснован предлог туженог за враћање у пређашње стање због пропуштеног припремног рочишта од 13.4.2023. године, јер је оценио да нису били испуњени услови из члана 109 ЗПП-а, након чега је применом одредбе члана 997, 1004 и 1065 Закона о облигационим односима - ЗОО-а ("Службени лист СФРЈ" број 29/78, 39/85, 45/89 и 57/89, "Службени лист СРЈ" број 31/93 и "Службени лист СЦГ" број 1/03-Уставна повеља и "Службени гласник РС" број 18/20), донео одлуку као у ставу другом изреке побијане пресуде, јер је утврдио да потраживање тужиоца према дужнику Привредном друштву "...", кога заступа тужени АА, по уговору о револвинг кредитној линији бр... од 18.8.2017. године износи 23.987.146,29 динара, па како тужени са своје стране није пружио доказе да је овај износ исплаћен у целости или делимично, те да се тужени по уговору о јемству од 18.8.2017.године обавезао да за обавезе дужника означеног привредног друштва према тужиоцу одговара као јемац платац, то је решење о извршењу Основног суда у Панчеву Иив 139/22 од 8.6.2022. године у делу у коме је одређено извршење и тужени као извршни дужник обавезан да тужиоцу као извршном повериоцу исплати износ од 23.987.146,29 динара са законском затезном каматом од 22.12.2021.године, па до коначне исплате, као и трошкове извршног поступка у износу од 56.240,00 динара, одржано на снази у складу са одредбом члана 460 став 4 ЗПП-а. Законска затезна камата на износ главног дуга је досуђена у складу са одредбама члана 277 ЗОО-а.

Поред тога, првостепени суд је оценио неоснованим истакнути приговор застарелости потраживања, јер је оценио да је основ спора у конкретном случају дуг из уговора о кредиту за који тужени одговара, те се на застарелост примењује општи рок застарелости из члана 371 ЗОО-а, па у таквој ситуацији потраживање тужиоца није застарело имајући у виду датум доспећа обавезе по уговору о кредиту 21.12.2021. године и датум подношења предлога за извршење 23.12.2021. године.

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање, које међу парничним странкама и није било спорно, првостепени суд је правилно применио материјално право и за своју одлуку је дао довољне разлоге које у потпуности прихвата овај суд као другостепени те на основу овлашћења из чл. 396 став 2 ЗПП-а пресуду детаљно не образлаже.

Правилно је поступио првостепени суд када је одбио као неоснован предлог за враћање у пређашње стање туженог због пропушеног припремног рочишта од 13.4.2023. године. Наиме, пуномоћник туженог је позив за припремно рочиште заказано за 13.4.2023. године примио дана 14.3.2023. године, дакле скоро месец дана пре дана када је заказано припремно рочиште, па је имао довољно времена да благовремено обавести суд о разлозима своје спречености и благовремено захтева одлагање припремног рочишта, с обзиром на то да је разлог пропуштања припремног рочишта пуномоћника туженог било то што се налазио на годишњем одмору у периоду од 12.4.2023 до 22.4.2023. године, а што исти није учинио, већ је поднео предлог за враћање у пређашње стање, и тек уз предлог за враћање у пређашње стање доставио доказ да је био на годишњем одмору у наведеном периоду. Имајући у виду наведено, супротно наводима жалбе туженог, првостепени суд је правилно применио одредбу чл. 109 ЗПП-а, када је оценио да у конкретном случају не постоји оправдан разлог за пропуштање припремног рочишта.

Наводи жалбе туженог којима указује да пуномоћник туженог није могао да обезбеди замену за исти, нису од утицаја на другачију одлуку суда, јер је враћање у пређашње стање тражено из разлога који се односе на пуномоћника адвоката, док разлози који би оправдавали изостанак туженог нису наведени, па како је и тужени позван на рочиште заказано за 13.4.2023. године, могао је да спречи последицу пропуштања приступом на рочиште и да уколико не може да расправља без адвоката затражи одлагање.

Осим тога, неосновани су наводи жалбе којима указује на битну повреду одредби парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 7 ЗПП-а, указујући на то да је одбијен предлог пуномоћника туженог да се рочиште одржано дана 22.6.2023. године, одложи. Наиме, позивањем туженог на главну расправу истом је пружена могућност да расправља пред судом. Суд није дужан да удовољи сваком предлогу странке за одлагање рочишта. Тужени који је у поступку био заступан од стране пуномоћника из реда адвоката, био је уредно позван на рочиште заказано за 22.6.2023. године, као и његов пуномоћник. Дакле, туженом је дата могућност да расправља пред судом, те нема битне повреде одредаба парничног поступка из чл. 374. ст. 2. тач. 7. ЗПП-а, као ни других битних повреда одредаба парничног поступка на које другостепени суд пази по

службеној дужности.

Имајући у виду утврђено чињенично стање, као и цитиране законске одредбе по оцени Апелационог суда, правилан је закључак првостепеног суда да постоји обавеза туженог да тужиоцу на име невраћеног износа из уговора о кредиту исплати износ као у ставу другом изреке побијане пресуде, јер у конкретном случају дужник из уговора о кредиту није испунио у целости своју обавезу преузетим предметним уговором о кредиту, па како је првостепени суд утврдио да је предметни уговор о кредиту раскинут дана 28.3.2018.године, то је овај суд и закључио да је првостепени суд правилно поступио када је одржао на снази решење о извршењу на основу веродостојне исправе и обавезао туженог на исплату износа од 23.987.146,29 динара.

На утврђено чињенично стање које Апелациони суд прихвата као правилно и потпуно, а које није било спорно међу странкама првостепени суд је правилно применио материјално право када је оценио да побијано потраживање тужиоца није застарело. Правилност побијане пресуде није доведена у сумњу ни осталим жалбеним наводима којима се оспорава закључак првостепеног суда примени члана 371 ЗОО-а а у погледу застарелости.

Наиме, на банкарске уговоре о кредиту који су закључени у смислу члана 1065 Закона о облигационим односима примењује се општи рок застарелости од десет година у смислу члана 371 ЗОО-а. Ово стога што у конкретном случају тужени као јемац платац одговара солидарно са главним дужником по основу уговора о кредиту, а меница је поред уговора о јемству само додатно средство обезбеђења преузете обавезе јемца, како је то и утврђено чланом 3 уговора о јемству. Потраживање тужиоца према туженом проистиче из уговора о јемству, а менице су према члану 3 тог уговора само додатно средство обезбеђења тог потраживања. Тужени је одговоран за обавезу коју је преузео уговором о јемству и без давања инструмената обезбеђења, па обавеза дужника из уговора о јемству застарела када застари основна обавеза за коју се јемчи по уговору о кредиту сходно члану 1019 став 1 Закона о облигационим односима. Са изложеног правилно је првостепени суд оценио да је неоснован приговор застарелости туженог и у смислу одредбе члана 460 став 4 Закона о парничном поступку одлучио као у побијаној пресуди.

Неосновани су наводи жалбе туженог којима указује на то да првостепени суд није применио одредбу члана 1019 ЗОО-а. Ово због тога што се тужени уговором о јемству од 18.8.2017. године обавезао као јемац платац, што сагласно члану 1004. став 3. ЗОО-а, подразумева да он одговара повериоцу на исти начин и под истим условима као што одговара и главни дужник и то за целу обавезу, с тим што поверилац, по свом избору има право да захтева испуњење било од главног дужника било од јемца, било од обојице истовремено. Дакле, у конкретном случају у погледу застарелости нема места примени одредбе члана 1019 став 2 ЗОО-а, јер тужени као јемац платац одговара солидарно са главним дужником. Имајући у виду наведено правилан је закључак првостепеног суда да је тужени као јемац платац на основу закљученог уговора о јемству у обавези да тужиоцу као повериоцу исплати доспелу обавезу из уговора о кредиту, јер обавеза из уговора о кредиту главног дужника, а самим тим и јемца платца а овде туженог није застарела.

Апелациони суд је имао у виду и остале наводе жалбе туженог али је оценио да се њима правилност побијане пресуде не доводи у сумњу па је зато посебно не образлаже.

Потврђена је и одлука о трошковима поступка садржана у ставу трећем изреке ожалбене пресуде којом су тужиоцу трошкови парничног поступка досуђени и одмерени правилном применом Таксене тарифе као саставног дела Закона о судским таксама важећој у време настанка таксене обавезе.

Са свега изложеног, применом члана 390 у вези члана 460 став 4 и 401 тачка 2 ЗПП-а одлучено је као у изреци пресуде.

**Председник већа-судија
Јелена Стевановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић